

skulde der tilkaldes Censorer, som skulde sikre, at Undervisningen ikke blev ensidig, og skulde konstatere, at Eleverne virkelig var blevet undervist af alle Lærere. Disse Krav fra Rigsdagsmændene fandt for øvrigt Støtte fra en Minoritet indenfor Kunstnerne. Endvidere skulde der ovenpaa den 4-aarige Normalskole være en højere Skole, og Adgangen til den skulde være betinget af en Oprykningsprøve. I denne højere Skole kunde Højdeprincippet have Gyldighed. Men ellers skulde det være Skolens almindelige Princip, at Undervisningen skulde være saa fyldig som muligt og ikke gives af en enkelt Lærer.

Endvidere bestemte denne Kommission, at der skulde ansættes en Administrator, som skulde have den administrative Ledelse af Akademiet udenfor de rent kunstneriske Opgaver, saaledes at han var ansvarlig baade overfor Akademiet og overfor Ministeriet. Kommissionens Medlemmer mente ved denne Bestemmelse at skaffe Garanti for, at de Former, vi nu havde fundet for Akademiets og for Skolernes Ordning, virkelig vilde blive gennemført. Administratoren skulde være en Garanti for, at man ikke fra kunstnerisk Side, om jeg saa maa sige, løb fra det, man var gaaet med til.

Straks efter at Kommissionens Arbejde var færdigt, begyndte imidlertid en Kamp fra Akademiet for at komme udenom, hvad der her var slaaet fast ved Samarbejde med Repræsentanter for Rigsdagen og Staten, og navnlig kom det til at dreje sig om Undervisningsplanen. Den drøftedes i Akademiet, og det viste sig, at Akademiet var yderst villigt til at gaa fra det, som dets Repræsentanter i Kommissionen var gaaet med til. Man stillede saa den 15. Marts 1923 Forslag til Forandringer i den Undervisningsplan, som Kommissionen havde vedtaget, af en saa indgribende Art, at Ministeriet fandt sig foranlediget til at tilkalde de fire Rigsdagsmænd fra Kommissionen til et Møde i Ministeriet den 25. Maj 1923, og samtidig tilstillede man os et Udkast til en Skrivelse til Kunstakademiet, som viste, at Ministeriet var fuldt klar over, at de Ændringer, der foresloges af Akademiet, var af en saadan Art, at Kommissionens Arbejde i Virkeligheden ganske saboteredes. Det hedder i denne Skrivelse, som altsaa ogsaa var tilstillet mig som Medlem af Kommissionen, at Ministeriet er betænkeligt ved paa denne Maade at forflygtige den systematiske, fremadskridende Undervisning, som det er Planen at give ved Akademiets Skoler, og Ministeriet

maa holde paa, at den 4-aarige Undervisning i Normalskolen i det store og hele bør være en regelbunden Skoleundervisning. Man kan tænke sig, at den højere Skole bliver stillet mere frit, men den 4-aarige Skoleundervisning — altsaa i Normalskolen — bør normalt gaa forud, og der maa opretholdes Adgangsprøver som Betingelse for Oprykning i den højere Skole. Overhovedet fastholder Ministeriet i denne Skrivelse meget bestemt Kontrollen med den metodisk fremadskridende, systematisk tilrettelagte Undervisning som nødvendig. Vi havde saa en Forhandling i Ministeriet den 25. Maj 1923, hvorunder der opnaaedes en Overenskomst med Repræsentanter for Akademiet, og hvorunder man paa nogle Punkter lempede sig efter Akademiets Ønsker, mod at det skulde være sikkert, at Kommissionens Tanker i øvrigt blev gennemført. Man var villig til at lade Højdeprincippet gælde i Normalskolen i det sidste Aar. Men saa skulde der skaffes fuld Sikkerhed for, at Undervisningen i de første Aar blev virkelig skolemæssig, altsaa med fuldkommen Udelukkelse af Højdeprincippet, dette, at Eleven var knyttet til en enkelt Lærer.

Jeg maa altsaa spørge: Hvordan er dette blevet gennemført ved Kunstakademiet? Jeg skal gøre opmærksom paa, at et Mindretal indenfor Kunstakademiet i en Skrivelse af 18. Februar 1924 har givet Ministeriet en Kritik af, hvordan Kunstakademiets Direktion har opfattet det Arbejde, der skulde gøres ved Skolerne. Det udtrykkes saaledes, at hvis den Undervisningsplan, som Direktionen vil gennemføre, virkelig bliver gennemført, kan man sige, at alt saa at sige bliver ved det gamle, og at Kommissionen kunde have sparet sig sit Arbejde.

Det vil sikkert være alle bekendt, hvordan der overhovedet siden 1923 stadig har været Uro om og stærk Kritik udefra imod Kunstakademiet. Det gælder ikke blot Malerskolerne og Kunstakademiets Forhold til Malerkunsten og Billedhuggerkunsten, men det gælder sandelig ogsaa Arkitekturskolerne og Kunstakademiets Forhold overhovedet til Arkitekturen. Jeg skal gøre opmærksom paa, hvordan i 1923 de meget ansete Arkitekter Carl Brummer og Jesper Tvede nedlagde deres Mandater i Akademiraadet og i en Skrivelse til Direktionen — der i øvrigt senere blev oplæst i det samlede Kunstnersamfund — erklærede, at de var udtraadt, „fordi det endelige Bevis foreligger for os for, at Muligheden for et frugtbringende Ar-